

NRO 14051 Söne - N Kedum - Tådene skärgård - Lidköpings kommun Område av riksintresse för naturvård **Områdenummer:** NRO 14051 **Områdesnamn:** Söne - N Kedum - Tådene skärgård **Kommun:** Lidköping **Kartblad:** 8C NV, 8C NO **Area:** 2890 ha **Naturgeografisk region:** 22a, Götalands centrala slättbygder, Vänerslätterna. **Kust/havsregion:** - **Regionsindelning av sjöar och vattendrag:** - **Agrara kulturlandskapsregioner:** Västergötlands slätt- och odlingsbygder **Landskapsformer:** Skärgård, slätt med relativ höjd lägre än 20 m. **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Skärgårdslandskap Naturbetesmark Fauna, flora Skog

Värdeomdöme: Strandområde med längst ut kala skär med särpräglad flora med bl a strandbräsma och rosenpilört, inåt med vass- och jättegröevassar. Representativa naturbetesmarker vid Källstorp och Söne mad bestående av betad sötvattenstrandäng, blandlövhage, öppen hagmark och buskrik utmark. Bitvis art- och individrika växtsamhällen i naturbetesmarkerna med arter som stagg, axveronika, klockgentiana, granspira och rosenpilört. Rikt fågelliv med ett stort antal häckande och rastande fåglar. 95 **Huvudkriterier:** A, B, C, D **Stödskriterier:** Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet, raritet, funktion. **Förutsättningar för bevarande:** Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Skogsbruk med fortsatt stor naturvårdshänsyn i skyddsvärda biotoper i skogen och i områden där förutsättning för dessa finns. Orörda strandområden och vissa öar lämnas till fri utveckling. Igenväxning av mindre öar och skär bör förhindras. Önskvärt är restaurering av igenvuxna naturbetesmarker. Områdets naturvärden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/ betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling på olämpliga ställen och spridning av gifter eller gödselmedel utanför åkermark. Vägdragningar, muddringar, rensningar och andra ingrepp i vattenförhållandena samt olämpligt lokaliserad och anpassad bebyggelse och andra anläggningar kan negativt påverka naturvärdena. Ett annat hot mot naturvärdena är de ökade störningarna från det rörliga friluftslivet och regleringen av Väneren med höga vattenstånd under vegetationsperioden. **Säkerställande och internationell status:** Ett naturreservat finns sedan 1923 i området. **Områdets huvuddrag:** Vid Nolbackaviken och Främmestadsfjorden finns stora arealer betade strandängar och våta marker med eutrof prägel. Här finns värdefulla rast- och häckningslokaler för olika simänder och sädgäss. Söne mad präglas av bladvass och har sannolikt länets största bestånd av betad jättegröe. Madslätter har enligt uppgift förekommit in på 1940-talet. Stora delar av området betas och de betade strandängarna har höga naturvärden. Maden avgränsas av skär och holmar omgivna av fuktängar och kärr. Söne mad är en värdefull fågellokal. Vid Källstorp finns ett naturskönt område med skog, åker och betesmarker med enbuskmark, småkuperade hällmarker, hagmarksdunungar och betade fuktängar. Källstorps mader utgör några av länets värdefullaste naturbetesmarker med mest mångformig fuktängsvegetation utmed Vänerstranden. Naturbetesmarkerna utgörs av öppen hagmark, sötvattenstrandäng, blandlövhage och buskrik utmark. Vanliga vegetationstyper är hällmarkstorräng, stagghed, rödvenäng, gräslågstarräng och jättegröeäng. Bitvis art- och individrika växtsamhällen med arter som stagg, axveronika, klockgentiana, granspira och rosenpilört. Skärgården har i den inre delen öar klädda med lövblandad barrskog. Ytterskärgårdens öar är mestadels kala med enstaka martallar. Vegetationen är påverkad av vind och vågexponering. Vid stränderna finns en öppen och artrik ängsvegetation unik för Väneren med bl a strandbräsma (hotad art), klockgentiana, granspira, kärrspira, klockljung, ljungögontröst (hotad art) som gynnas av isgång under vintern och låga sommarvattenstånd. Vass och jättegröe finns i innerskärgården, de senare särskilt vid N. Kedums mader. Ekharar präglar vegetationen i den östra delens odlingslandskap, medan större barrskogsområden dominerar den västra delen. En stor variation av naturtyper utgör grunder för områdets rika djurliv. Det för Vänerens skärgårdar karakteristiska fågellivet finns väl bevarat med bl.a. rik förekomst av brun kärrhök och olika änder. Fiskgjuse, lärkfalk och storlom häckar i området. Tådene skärgård är en välutbildad och till stor del orörd skärgård. En utveckling mot naturskog pågår på vissa öar. 96 **Anmärkningar:** 4 klass 1-obj, 1 klass 2-

obj och 1 klass 3-obj samt 1 klass 1-obj, 1 klass 2-obj och 3 klass 3-obj i Ä&H ingår i området. Av dessa ingår 2 st i Nationella bevarandeplanen **Referenser:** Lundgren, Ch. 1986: Fågelinventering med naturvårdsbedömning av innerskärgården mellan Storeberg och Söne mad i södra Väneren 1985. Länsstyrelsen i Skaraborgs län. Meddelande 4/87. Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1992: Bevarandeprogram och åtgärdsprogram av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen. Meddelande 8/92. Mariestad. Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1997: Ängs- och hagmarker - Sammanställning. Länsstyrelsen. Mariestad. Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm. Lönn, B. 1988: Ängs- och hagmarker i Lidköpings kommun. Länsstyrelsen i Skaraborgs län. Meddelande 7/88. Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1991: Våtmarker i Skaraborgs län. Mariestad.